

6 MLD ZŁ – KOSZTY ZDROWOTNE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA W WARSZAWIE

Całkowite koszty zdrowotne zanieczyszczeń powietrza wynoszą w samej tylko Warszawie ponad 6 mld zł rocznie. Z powodu chorób wywołanych złą jakością powietrzem co roku przedwcześnie umiera prawie 3 tys. mieszkańców stolicy w wieku powyżej 30 lat.

Aby uświadomić sobie, jakie są skutki ekonomiczne zanieczyszczeń powietrza, warto przypomnieć, że budowa centralnego odcinka II linii warszawskiego metra kosztowała 4,2 mld zł. Tymczasem całkowite koszty zdrowotne chorób wywoływanych szkodliwymi substancjami obecnymi w warszawskim powietrzu są półtora raza większe. Przy czym, jak podkreśla autor wyliczenia, dr hab. inż. Artur Badyda z Politechniki Warszawskiej, kwota 6 mld zł jest szacunkiem ostrożnym. Z jego obliczeń wynika bowiem, że całkowite koszty zdrowotne zanieczyszczenia powietrza w Warszawie wynoszą od 6 mld do 18,3 mld złotych.

Jako podstawę do obliczeń dr Badyda przyjął dane nt. zanieczyszczenia powietrza pyłem $PM_{2,5}$. Cząstki takiego pyłu, zróżnicowane pod względem składu chemicznego, są nie większe niż 2,5 mikrometra (dla porównania – ludzki włos ma średnicę 50-90 mikrometrów). Z powodu niewielkich rozmiarów z łatwością docierają w najgłębsze partie układu oddechowego, gdzie część akumuluje się, a część może przenikać do układu krwionośnego. W ten sposób do organizmu przedostają się między innymi cząstki metali ciężkich czy benzo(a)pirenu, które uszkadzają m.in nerki i centralny układ nerwowy, powodują bezpłodność i podwyższone ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe (w szczególności nowotwór płuca, czy pęcherza moczowego). Co roku z powodu chorób wywoływanych przez substancje zawarte we wdychanym powietrzu Warszawiacy biorą łącznie milion dni chorobowego.

Wiele z chorób powodowanych przez zanieczyszczenia powietrza prowadzi do przedwczesnej śmierci. W Warszawie jest to ponad 2800 przypadków rocznie, w całej Polsce – ponad 40 tys. To 13 razy więcej osób niż ginie w skutek wypadków komunikacyjnych (w 2014 r. na polskich drogach zginęło 3200 osób).

Całkowite koszty zdrowotne chorób spowodowanych zanieczyszczeniami powietrza to nie tylko wydatki na leczenie. To także koszty pracodawców wynikające z nieobecności pracowników, wydatki publiczne na świadczenia rentowe czy mniejszy wzrost PKB spowodowany krótszą aktywnością ekonomiczną ofiar zanieczyszczeń.

Głównym źródłem pyłu $PM_{2,5}$ w Polsce są indywidualne instalacje grzewcze zasilane paliwami stałymi (przede wszystkim węglem i drewnem) - odpowiadają one za ponad 40 proc. całkowitej emisji $PM_{2,5}$. Na drugim miejscu – 13 proc. całkowitej emisji - jest transport drogowy. W Warszawie udział transportu jest jednak większy i wynosi prawie 20 proc. A to oznacza, że koszt zanieczyszczeń pochodzących z ruchu samochodowego można szacować na ponad miliard złotych rocznie.

Kluczem do poprawy jakości powietrza są codzienne decyzje i zachowania zwykłych ludzi, np. rezygnacja z używania samochodu na krótkich trasach. Zimny silnik zużywa więcej paliwa, co oznacza większą emisję i wyższe rachunki na stacji benzynowej. Zamiast tego można skorzystać z komunikacji publicznej, wybrać rower albo przejść się piechotą. Spacer czy jazda rowerem są tańsze i zdrowsze. Jak pokazały eksperymenty przeprowadzone między innymi w Londynie, rowerzyści i piesi są mniej narażeni na wdychanie szkodliwych substancji zawartych w powietrzu niż osoby jadące samochodem. Z badań prowadzonych w Polsce przez Politechnikę Warszawską (dr hab. inż. Artur Badyda) i Wojskowy Instytut Medyczny (dr n. med. Piotr Dąbrowiecki) również wynika, że narażenie na szkodliwe oddziaływanie na zanieczyszczenia powietrza być rekompensowane przez aktywność fizyczną, nawet jeśli jest ona realizowana w pobliżu ruchliwej ulicy.

Więcej na temat zanieczyszczenia powietrza: www.tworzymyatmosfere.pl

Kontakt dla mediów:

Katarzyna Pliszczyńska,

rzecznik prasowy Ministerstwa Środowiska

tel. (+48 22) 36 92 722

Mail: media@mos.gov.pl